

(2002/C 134 E/046)

SCHRIFTELIJKE VRAAG E-2544/01**van Stavros Xarchakos (PPE-DE) aan de Commissie**

(19 september 2001)

Betreft: Bevordering van het gebruik van windenergie

De EU heeft al vaak haar voornemen bekend gemaakt om het gebruik van zachte energievormen, zoals windenergie, te bevorderen. In het kader daarvan zijn een groot aantal windmolenparken gebouwd, met name in de landen met een groot potentieel aan windkracht, zoals Griekenland. Desondanks zijn veel van de turbines uit deze windmolenparken buiten werking gesteld: de inactieve windmolens in de gebieden die niet over andere energiebronnen beschikken, zoals bijv. Skyros, Ikaria, Evia, Kreta, enz., bieden een ontmoedigende aanblik.

Kan de Europese Commissie zeggen of zij weet hoeveel van de turbines die zij heeft medegefinancierd en die zijn geïnstalleerd in de windparken van Griekenland, momenteel werkzaam zijn? Hoeveel van deze turbines zijn buiten werking gesteld? Wat is het precieze bedrag dat de EU ter beschikking heeft gesteld voor de installatie van windturbines in Griekenland? Aan welke diensten zijn deze middelen gegeven?

Heeft de Commissie onderzocht waarom een groot deel van deze turbines niet werkt? Welke initiatieven heeft het DG Onderzoek genomen voor de bevordering van deze zachte energievorm en wat zijn de vooruitzichten in het kader van het nieuwe programma in opvolging van het „5e kaderprogramma”, zodat wordt verzekerd dat er permanent voldoende middelen zijn en zodat er geen herhaling komt van vervelende situaties, zoals bijvoorbeeld de bezuiniging op de kredieten voor de milieuvriendelijke kernfusie in het voorontwerp van begroting voor 2002?

**Aanvullend antwoord
van mevrouw de Palacio namens de Commissie**

(5 december 2001)

De Commissie steunt windenergieprojecten via drie directoraten-generaal:

Het Directoraat-generaal Onderzoek heeft in de loop van het 3e, 4e and 5e Kaderprogramma voor onderzoek & technologische ontwikkeling en demonstratieactiviteiten (OTO) meer dan 130 windenergieprojecten in Europa gefinancierd. Deze projecten betreffen fundamenteel en toegepast onderzoek om windenergie tot een betrouwbare optie voor de energievoorziening te maken door middel van een verbetering van de kwaliteit en nuttige levensduur van windturbinecomponenten en een verlaging van de kosten van windenergieopwekking.

In een beperkt aantal gevallen hebben deze onderzoek- en ontwikkelingsprojecten (O & O) niet de bouw van een complete windturbine omvat, en wanneer dit wel zo was, dan gewoonlijk voor experimentele doeleinden met het oog op een langdurige beproeving van innoverende aspecten. Slechts één significant project waarbij windenergie (0.5 Megawatt (MW)) en ontzouting worden gecombineerd is recentelijk in Griekenland opgezet, zonder echter nog operationeel te zijn.

Het Directoraat-generaal voor energie en vervoer heeft sedert 1983 steun verleend voor 264 windenergieprojecten in Europa, zulks in het kader van de energieprogramma's Demonstratie (1983-1989) en Thermie (1990-1994), alsmede uit hoofde van het 4e (1995-1998) en 5e (1999-2002) Kaderprogramma voor OTO. Deze projecten waren gericht op de ontwikkeling, de pre-commerciële demonstratie en de verspreiding van het gebruik van innoverende windturbineprojecten, waarbij het in vele gevallen om prototypische machines ging. De afgelopen 18 jaar zijn 13 van dergelijke projecten opgezet in Griekenland; zes windturbines zijn nog niet in bedrijf, terwijl er één buiten werking is gesteld.

Bij bovengenoemde projecten ging het primair om het testen en verspreiden van innoverende technieken, experimentele materialen en apparatuur; op één geval na betrof het steeds uit één enkele eenheid bestaande installaties, welke ontwikkeld waren tijdens de jaren 80, toen de windenergietechnologie nog in haar kinderschoenen stond, zodat de aan deze projecten verbonden technische en financiële risico's aanzienlijk zijn. Ondanks enkele mislukkingen, waar toch nog nuttige lessen uit zijn geleerd, hebben de programma's de ontwikkeling van betrouwbare en efficiënte windturbines helpen bespoedigen en zo bijgedragen tot een aanzienlijke toename van het aantal windenergieinstallaties in Europa. Voor de meeste windturbines die momenteel in de handel verkrijgbaar zijn, is in de onderzoek-, ontwikkelings- of demonstratiefase wel door een van de energieprogramma's van de Commissie bijstand verleend.

Het Directoraat-generaal voor regionaal beleid medefinanciert sinds 1990 windgeneratoren/-parken in Griekenland met het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO), en wel door middel van: 1) „Hors-quota Energie”, 2) „Geïntegreerd Midditerraans Programma” (IMP), 3) „Valoren” (Initiatief van de Gemeenschap) en 4) „Operationeel Programma (OP) Energie” (CSF II, 1994-99). De eerste drie programma's hadden tegen 1994 21 projecten medegefinancierd. Sedertdien, zijn met het doorlopende „OP Energie” 16 windgenerator/-parkprojecten medegefinancierd. Na ontvangst van de eindrapporten over bovengenoemde projecten door de Griekse autoriteiten zijn er, voor zover de Commissie weet, geen problemen in verband met de werking van deze windgeneratoren, op twee uitzonderingen na: de twee Valorenprojecten, het ene in Zuid-Evia en het andere op Kreta, welke tijdelijk met technische problemen te kampen hebben gehad. Deze problemen zijn uiteindelijk verholpen en de machines zijn vandaag weer in bedrijf. Bovendien is de Commissie bekend met drie betrekkelijk oude, kleinere windturbines in afgelegen gebieden, welke eveneens door het Valorenprogramma worden gesteund, en die momenteel niet in werking zijn.

Instanties in Griekenland met verantwoordelijkheid voor door de Commissie medegefinancierde wind-generatorprojecten zijn DEH (PPC), OTE (Griekse Telecom), plaatselijke ontwikkelingsmaatschappijen, lokale overheden, en, meer recentelijk, particuliere investeerders.

De totaal geïnstalleerde windcapaciteit in Griekenland belooft naar schatting meer dan 254 MW, waarvan zo'n 152 MW wordt medegefinancierd door de programma's van de Commissie. De 11 bekende niet-operationele windturbines vertegenwoordigen een totale capaciteit van slechts 1,7 MW ofte wel 0,68 % van de geïnstalleerde capaciteit. Hoewel dit te betreuren is, kan toch niet van een mislukking worden gesproken, vooral niet gezien de algehele doelstelling van de OTO-projecten om innoverende technologieën te ontwikkelen, waarbij altijd, onvermijdelijk, een zeker risico worden gelopen.

Er is een verplichting om de Commissie periodiek verslag uit te brengen over de operationele resultaten van de gesteunde projecten, maar deze neemt een einde zodra de contractueel overeengekomen periode is verstreken. De diensten van de Commissie ontvangen altijd gaarne relevante informatie over de ervaringen die nadien met hernieuwbare-energieprojecten in de lidstaten worden opgedaan.

In het Commissievoorstel voor het nieuwe Kaderprogramma⁽¹⁾ voor onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratieactiviteiten (OTO) (2002-2006) en het daarop volgende specifieke programma⁽²⁾, dat momenteel (in het kader van de mede beslissingsprocedure) bij het Parlement en de Raad ter tafel ligt, wordt in de financiering van OTO voor hernieuwbare energiebronnen (m.i.v. windenergie) voorzien in het kader van het prioritaire thema „Duurzame ontwikkeling en veranderingen in het aardsysteem”. Op de korte en middellange termijn zal de Gemeenschap zich toeleggen op de verschuiving van de energiebalans naar meer duurzame energiesystemen, waarbij warmte en energie, alsook nieuwe en hernieuwbare energiebronnen worden gecombineerd, en het aandeel van hernieuwbare energiesystemen tegen 2010 van 6 % tot 12 % wordt vergroot. Bij het onderzoek komt het accent te liggen op een grotere kostenefficiëntie en betrouwbaarheid van de voornaamste nieuwe en hernieuwbare bronnen, alsmede op de combinatie met conventionele energieopwekking. Op langere termijn zal het erom gaan inherent schone hernieuwbare-energiebronnen te ontwikkelen die goed te integreren zijn in een duurzame energievoorzieningsmix, voor zowel stationaire als transporttoepassingen.

Uit hoofde van het nieuwe voorstel voor een Kaderprogramma mag OTO op het vlak van hernieuwbare-energiebronnen ook tot onderdeel worden gemaakt van activiteiten ter ondersteuning van het beleid van de Unie en ter versterking van de Europese Onderzoekruimte via de coördinatie van communautaire en nationale activiteiten. Verwacht wordt dat het onderzoek van de Gemeenschap hier een bijdrage kan leveren doordat hierbij de prominente actoren bijeen worden gebracht en aldus de positie van Europa ten opzichte van de internationale concurrentie beter kan worden versterkt.

⁽¹⁾ PB C 180 E van 26.6.2001.

⁽²⁾ PB C 240 E van 28.8.2001.